

AKYS-tiedote

toukokuu 2006

KUVA LEENA SARASTE

Laiva, joka vie kotimaahan – seinämaalaus Shatillan pakolaisleirillä Beirutissa.

AKYS-tiedote
Toukokuu 2006
Arabikansojen
ystävyyssseura ry

AKYS
PL 698
00101 Helsinki

Päätoimittaja Ilona Junka
Taitto Ari Sardar
Kansikuva Leena Saraste

Pääkirjoitus

Kaikesta huolimatta he elävät 3

Juuret

Arabian kieli ja islam 4

Palestiinalainen rap-ryhmä
esiintymään Faces Etnofestivalille 5

Tämä päivä

Siionistivaltio syöksemässä palestiinalaiset
humanitaariseen katastrofiin 6

Palestiinan presidentti

Abu Mazen Suomessa 7

Pakolaisuus

Vieras Libanonista 7

Beit Atfal Assumoud, kestävyiden lasten talo,
kolmekymmentä vuotta 8

AKYS matkamessuilla 9

Tunnelmia pakolaisleiriltä ja Gazan rannalta
-Leena Sarasteen ja Laura Jungan kuvia 10

Kaipaus merelle 13

Telttaleiriltä Suomeen 14

Runokuva

Kuinka arvokasta onkaan elämä 16

Toimintaa Suomessa

Anna meille tulevaisuus 17

Arabiaa Tampereella 18

AKYS Vantaalla Tullaan tutuiksi!-tapahtumassa 19

Ota yhteyttä 19

Kaikesta huolimatta he elävät

Kulunut talvi on ollut kaikille rauhan tilasta huolestuneille erittäin raskas. Irakin tilanne on ajautunut täyteen kaaokseen ja samalla uhka USA:n hyökkäyksestä Iraniin on kasvanut. Israelin apartheidmuuri on ajanut palestiinalaiset yhä ahtaampaan puristusrenkaaseen ja näyttää silpovan Länsirannan pieniksi bantustaneiksi.

Huhtikuussa EU ja Suomi mukana päätti toteuttaa Israelin ja USA:n toiveita rankaisemalla palestiinalaisia vääristä valinnoista demokraattisissa vaaleissa epäämällä kaikki tuki palestiinalaishallinnolle sallien vain vapaaehtoistyötä tekevien järjestöjen kautta menevän tuen. Tällä on laajakantoisia seurauksia alueelle, sillä koko virkamieskunta, opettajat ja terveysalan työntekijöitä myöten on jäänyt palkatta. TV:ssä tilanteesta raportoiva Leena Reikko totesi, että päätös iskee lujaa Palestiinan keskiluokkaan ja vie siltä ostokyvyn. Kun keskiluokalla ei ole varaa kuluttaa ei myöskään kauppa alueella käy, mikä köyhdyttää ihmisiä edelleen. Julkisuudelta on jäänyt pimentoon se, että Hamasin hallinnon torjunnassaan länsimaat ovat mm. peruneet myös kaikki paikalliset tukihankkeet, jotka jotenkin olisi tulkittavissa tueksi Hamasille. Ystäväni Betlehemin yliopistolta päivitteli, että Betlehemin kaupungin toiveet saada kohennusta katuverkostoonsa pysähtyivät siihen, että kaupungin johtavissa elimissä kolmannes on Hamasilla. EU-maiden edustajat ovat myös peruneet suunnittelemansa vierailun Betlehemin yliopistoon, ja sille toivotun tuen, vaikka yliopistolla ei ole erityisiä Hamas-suhteita. Tätä kirjoitettaessa uutiset kertovat, että Israel ja YK:n, EU:n USA:n ja Venäjän kvartetti on sopinut jonkinlaisesta hätäavusta, mm. sairaaloille Hamasin hallituksen ohi. Samaan aikaan presidentti Abbas on saanut Israelin jatkamaan öljy- ja kaasutoimituksia, jotka se viime viikolla lopetti. Nämä myönnytykset ovat kuitenkin vain vähäisiä ja pikemminkin korostavat palestiinalaisten elämän täydellistä epävarmuutta.

Palestiinalaisten on vaikea ymmärtää läntisiä reaktioita. He kokevat, että uhreista tehdään syyllisiä. Heidän

mukaansa Hamasin vaalivoitto perustui ennen muuta siihen, että Hamasin luotetaan olevan vapaa korruptiosta. Ulkopuolisten tuomitsijoiden olisi syytä muistaa, että suuria sanoja merkitsevempiä ovat käytännön teot. Hamas on jo yli vuoden ajan pitänyt kiinni julistamastaan yksipuolisesta tulitauosta Israelin kanssa, mutta Israel on jatkanut palestiinalaisten ahdistamista ja pommituksia. Kuluvan vuoden tammi-huhtikuussa kirjattiin vain yksi israelilaisiin kohdistunut itsemurhahyökkäys. Ja vaikka sekin on liikaa, niin tappamisessa Israel johtaa lähes kymmenkertaisesti. Itsemurhaterroristin uhrina kuoli yhdeksän henkeä. Palestiinan Punaisen Puolikuun mukaan tammi-huhtikuussa Israelin armeijan tulituksesta sai surmansa 80 ja haavoittui 429 palestiinalaista. Miksi nämä murhat eivät huoleta Suomea tai Euroopan unionia eivätkä johda pakotteisiin Israelin valtiota kohtaan?

Palestiinan presidentti Mahmoud Abbas yritti huhtikuuisella vierailullaan Suomessa ja eräissä muissa EU-maissa saada EU perumaan turmiollisen boikottipäätöksensä. Jollei näin tapahdu, EU ei voi välttää kollektiivista syyllisyyttä palestiinalaisten tuhoamisesta.

Kaksi kolmannesta palestiinalaisista elää pakolaisina, joko Pa-

Maalus: Abdul Rahman al-Muzayyen

lestiinalaisalueiden sisällä tai muualle karkotettuina. Tässä lehdessä kuvataan pakolaisuutta monin tavoin. Vaikeasta tilanteesta huolimatta - tai oikeastaan juuri sen takia - tässä lehdessä kuvataan myös selviytymistarinoita ja ihmisten pieniä onnen tuokioita. Sillä ei ole tarkoitus häivyttää arkipäivän tragiikkaa vaan muistuttaa, että palestiinalaisten ja kaikkien arabien toiveet elämältä ovat aivan samoja kuin kaikkien muidenkin ihmisten: unelmia rauhallisesta elämästä omissa maassa ja pienistä lepotuokioista työn ohella.

15.5.2006

ILONA JUNKA
PUHEENJOHTAJA

MAALAUUS:
ABDUL RAHMAN AL-MUZAYYEN.

Arabian kieli ja islam

Ihmiset kautta maailman haluavat ymmärtää, mitä on tapahtunut siinä sivilisaation kehdoissa, jossa ovat syntyneet niin aakkoiset kuin yksijumalaiset uskonnot juutalaisuus, kristinusko ja islam, ja joka on myös yksi merkittävistä öljyn lähteistä. Ihmiset haluavat yhtä paljon ymmärtää, mitä Usama bin Laden haluaa ja miksi. Hänen ideologiansa ymmärtämiseksi on ymmärrettävä islamia ja arabien vuosisataista mennyttä loistoa, erityisesti keskiajalla, jolloin astrologia, kirjallisuus, lääketiede, filosofia ja tieteet kukoistivat islamilais-arabialaisessa maailmassa idässä ja lännessä. Sitä syvää nöyryytystä, josta bin Laden puhuu, ei voi ymmärtää ilman, että kaivautuu syvälle arabiankieliseen kulttuuriin sekä teoriassa että käytännössä. Kieli on olennainen osa tätä kulttuuria.

Arabian kieli levisi islamin mukana

Arabian kielen nousu merkittävän maailmankielen asemaan johtuu islamin noususta merkittäväksi maailmanuskonnoksi. Esi-islamilaikaudella, arabiaksi *al-hiliyya* eli 'tietämättömyys Jumalasta', arabia oli pieni seemiläisen kieliperheen eteläiseen haaraan kuuluva kieli, jota puhuivat äidinkielenään Arabian niemimaalla eläneet paimentolaisheimot. Vuosisadan sisällä profeetta Muhammadin kuolemasta (632 jKr.) arabiasta tuli laajan valtakunnan virallinen kieli. Tämä valtakunta ulottui Keski-Aasiasta Oxus-joelta Atlantin valtamerelle ja pohjoisessa Iberian niemimaalle. Seitsemänneltä vuosisadalta lähtien arabian kieli ja islam ovat olleet erottamattomat ja arabian kieli on levinnyt kulovalkean tavoin. Koraanin ansi-

osta arabian kohtalo muodostui toisenlaiseksi kuin sen monien seemiläisten sisarkielten kuten akkadin, ugaritin ja aramean kohtalo. Arabia syrjäytti sisarkielensä aramean, joka oli Persian valtakunnan kansainvälinen kieli, lingua franca, ja 600-luvun lopulla arabiasta tuli Umaijadi-dynastian hallinnon kieli ja vuonna 702 opetuksen ja suhdetoinnin kieli.

Koraanissa sanotaan: "Olemme toti-

sesti lähettäneet ylhäältä tämän arabialaisen Koraanin, jotta te voisitte ymmärtää" (Joosefin suura:2). Jumala antoi Koraanin enkeli *Gabrielin* kautta Muhammadille, joka välitti sen kansalle 23 vuotta kestäneen ilmestysjakson aikana. Jumala ei kirjoittanut Koraania vaan antoi inspiraation sen kirjoittamiseksi. Tämä muslimien pyhä kirjoitus on avain muslimimaailman ymmärtämiseen. Kieli ei kuitenkaan ole vain ko-

koelma äänneitä, sanoja ja lauseita, jotka voidaan helposti kääntää kielestä toiseen, vaan kokonainen todellisuutta heijastava ajatus- ja kulttuurijärjestelmä. Muslimeille kielistä jaloin (*ashraf al-lught*), Koraanin kieli, on pyhä ja se on tärkein työkalu islamin, Kirjan ja sunnan ymmärtämisessä. *Ibn Taymiyya* on sanonut ”Arabian kieli on uskonnosta ja sen tunteminen on velvollisuus. Sil- lä tokihan Koraanin ja sunnan ymmärtäminen on velvollisuus eikä näitä kah- ta voida ymmärtää ilman arabian kielen ymmärtämistä, ja jos jokin velvollisuus täytetään vain tiettyjen askeleiden avul- la, tulee noista askeleista välttämättö- miä (alkuperäisen velvollisuuden täyttä- miseksi)” (kirjasta *The Necessity of the Straight Path*).

Islamilais-arabialaisen valloituks- en jälkeen monien eri kielten puhujat omaksuivat vähitellen arabialaisen kir- jaimiston. Näihin kieliin kuuluivat mm. kurdi, persia, turkki, pashto, berberi, ka- raiittinen samarianarabia, malaiji, poly- neesialaiset murteet, hausa, somali, swa- hili, tadzikki, tataari, uzbekki, ja muutam- mat Euroopan slaavilaiset kielet. Mo- riskot, entiset Espanjan muslimit käyt- tivät Aljamiadoa, arabialaisin kirjaimin kirjoitettua espanjaa 1600-luvun alkuun asti. Islamin omaksuneet kansat säilyt- tivät omat kansalliset kielensä, kun taas arabikristityt ja arabisoidut kristityt kun- ten koptit ja maroniitit säilyttivät uskon- sa Jeesukseen Kristukseen. Itse asiassa arabikristityt, joiden äidinkieli oli arabia esi-islamilaisena aikana, säilyttivät sekä uskontonsa että äidinkieltä. Niinpä sanonnalla ’arabiaa ei voi kristillistää’ ei ole pohjaa.

Maailman miljardista muslimista vajaa kolmannes asuu arabimaissa

Tänä päivänä ajatellaan yleisesti, et- tä arabian kieli on vaikea, epäselvä ja pitkäväteinen kieli. Kieli on kuitenkin poikkeuksellisen rikas ja se on sekä morfologialtaan että syntaksiltaan sel- keä ja pääsääntöisesti looginen eikä kie- li ole näiltä osin muuttunut vuosisatoi- hin. Kiinnostus arabian kieltä kohtaan on kasvanut suuresti ympäri maailman erityisesti syyskuun 11. päivän 2001 jäl- keen. Joissakin puolilla maailmaa kuten

Israelissa islamin tutkimus ja arabian kielen opetus ovat kärsineet palestiina- laisten kansannoususta (intifada) ja maa- ilmanlaajuisesta väkivallasta ja terroris- ta. Mainittakoon, että Israelissa arabiaa opetettiin vuosikausien ajan vain, koska katsottiin tarpeelliseksi ”tuntea vihollin- nen hänen voittamiseksi”.

Maailmassa on noin miljardi musli- mia, joista suuri osa on keskittynyt Me- kan pyhän kaupungin ympärille Pakista- niin, Iraniin, Turkkiin, Lähi-idän ja Poh- jois-Afrikan arabimaihin Marokkoon ja Mauritaniaan asti sekä itäisen Afrikan valtioihin Somaliasta Tansaniaan. Li- säksi muslimeja on Länsi-Afrikassa, In- tiassa, Indonesiassa, Euroopassa, Venä- jän Keski-Aasiassa, Kiinassa, Filippii- neillä ja Amerikoissa.

Arabimaailma, 22 maata, joissa on noin 300 miljoonaa asukasta, on vain pieni osa muslimimaailmaa. Arabialai- nen kirjaimisto on kuitenkin maailman toiseksi eniten käytetty latinalaisen aak- koston jälkeen. Arabian kielen lisäksi arabialaisia kirjaimia käytetään edelleen yli 10 kielessä, näistä merkittävimpiä ovat kurdi, persia, pashto, sindhi ja urdu. Arabia on yksi YK:n käyttämästä kuu- desta kielestä ja OAU:n, Afrikan yhte- näisyysjärjestön, työkieli. Lisäksi se on toinen virallinen kieli Israelissa ja eräis- sä muslimimaissa kuten Iranissa, Pakis- tanissa sekä Filippiinien eteläosissa, jos- sa arabia on hiljattain palautettu toiseksi viralliseksi kieleksi.

Nykyaikaiset muslimioppineet ovat yhtä mieltä siitä, että Koraania ja sun- naa tulee opettaa arabian kielellä. Täs- sä he noudattavat varhaisten muslimiop- pineiden perinnettä ajalta, jolloin islam valloitti eri maita. Käännösten tehtävä oli esittää islamin perusasiat niille, jot- ka eivät vielä olleet ottaneet vastaan is- lamia. Muslimeiksi kääntynytään kää- nynnäisten tuli omaksua arabia ainoak- si kieleksi, jolla islamia voi ymmärtää. Yleinen muslimien näkemys on, ettei Koraania voi kääntää millekään muul- le kielelle vaan vain sen sisältö voidaan kääntää.

HASEEB SHEHADEH
SEEMILÄISTEN KIELTEN DOSENTTI
HELSINGIN YLIOPISTO

Palestiinalainen rap-ryhmä esiintymään Faces Etnofestivalille

Gazasta kotoisin oleva rap-duo P.R. (Palestinian Rappers) tulee esiinty- mään Faces-monikulttuurisuufesti- vaalille heinäkuun lopussa. Suurin osa P.R:n kappaleista kertoo arjesta Lähi-idän konfliktin keskellä. Kak- sikko vastustaa miehitystä musiikin keinoin ja korostaa samalla, että vas- tarinnan ei tarvitse olla väkivaltais- ta.

Karjaalla järjestettävä festivaali korostaa tänä vuonna kulttuurien vä- listä kunnioitusta Respect!-teemal- laan. Festivaalin erityisenä painopis- teinä ovat Lähi-idän ja Aasian kult- tuurit.

Faces Etnofestival Billnäsin ruuk- kialueella Pohjassa 28.-30.7.2006. Liput 5-60 euroa. www.faces.fi

Siionistivaltio syöksemässä palestiinalaiset humanitaariseen katastrofiin

Israelin valtion kollektiiviset rankaisutoimenpiteet palestiinalaisiivillejä kohtaan saavat yhä epäinhimillisempiä piirteitä. Palestiinalaishallinnon ja eritoten Hamas'in aseman romuttamiseen tähtäävät taloudelliset kuristusotteet kiristyvät entisestään.

Toukokuun 10. päivänä palestiinalaisalueiden energiahuollosta vastaava israelilainen Dor Energy katkaisi bensini- ja kaasutoimitukset Länsirannalle ja Gazaan "kasvaneiden velkojen" vuoksi. Palestiinalaisten polttoainekomission pää, Mujahid Salama, arvioi palestiinalaisten varastojen ehtyvän päivässä. Palestiinalaisten "velkaantumiseen" on vaikuttanut ennen kaikkea Israelin itselleen pidättämät, palestiinalaisille tulouttaviksi kuuluvat tulli- ja veromaksut, joiden kertymä on jo n. 300 milj. euroa.

Lisäksi Israelin pääministeri Ehud Olmert julkisti hätkähdyttävän uhkavaatimuksen palestiinalaishallinnolle; "Me odotamme kuukauden, kaksi, kolme, kuusi kuukautta, ja elleme näe muutosta, me luultavasti siirrymme eteenpäin vaikka ilman sopimusta." Kyse on Israelin jo aiemmin ilmoittamasta suunnitelmasta määritellä "lopulliset" rajansa vuoteen 2010 mennessä, tarvittaessa yksipuolisesti ja neuvotteluitta. Israelin suunnitelma jättää palestiinalaisille alle 10% heidän alkuperäisestä kotimaastaan. Ulkoministeri Tzipi Livni: "Israelille olisi parempi saada kansainvälinen hyväksyntä, mutta prospektit palestiinalaiseksi neuvotteluosapuoleksi vaikuttavat surullisen olemattomilta."

Uudesta takarajasta ilmoitti ensimmäisenä viranomaisena Israelin oikeusministeri Haim Ramon puheessaan Israelin armeijan radiolle: "Aina vuoden 2006 loppuun asti on rehellisiä yrityksiä keskustella vastapuolen kanssa."

Näinköhän? Olmert on saattamassa päätökseen Ariel Sharonin aloittamaa suur-Israel-unelmaa, jossa palestiinalaisilla ei ole sijaa. Länsimainen media on välttänyt hämmästyttävän tarkoin tuomasta esiin sitä, että Israelin valtiolla ei ole kansainvälisesti hyväksytyjä ja laillisia rajoja; on vain vuoden 1967 sodan jälkeiset aselepolinjat naapurivaltioilta ryöstettyine ja miehitettyine alueineen, jotka on kansainvälisten lakien vastaisesti asutettu juutalaisilla siirtokuntalai-

silla sen jälkeen, kun alkuperäisväestö on joko etnisesti puhdistettu joukkomurhin tai karkotettu kotimaastaan. Lisäksi laitton apartheid-muuri nousee ja luikertaa syvälle palestiinalaisalueille anastaen lisää lebensraumia siionistivaltion tarpeisiin.

Hamas on useaan otteeseen tehnyt kantansa selväksi - rauha saadaan, kun Israel alkaa noudattaa lakia. Israelilla on oikeus olemassaoloonsa, ja valtiona Israel voidaan tunnustaa, kun se on tunnustanut Palestiinan, luovuttanut Gazan ja Länsirannan, purkanut kaikki siirto-

kunnat, tunnustanut Itä-Jerusalemiin Palestiinan pääkaupunkina, taannut kaikille palestiinalaispakolaisille oikeuden paluuseen ja omaisuuteensa sekä vapauttanut kaikki yli 8 000 israelilaisissa vankiloissa laittomasti pidätettyä ja vangittua palestiinalaista miestä, naista ja lasta. Siis kaikki toimenpiteitä, joita YK ja kansainvälinen oikeus ovat odottaneet Israelilta vuodesta 1948.

Palestiinalaiset ovat tunnustaneet Israelin olemassaolonoikeutuksen. Israelin, joka ei ole allekirjoittanut ydinsulкусopimusta, vaikka sillä on hallussaan arviolta 400 ydintaistelukärkeä, joita ei epäröitäne käyttää naapurivaltioita vastaan, oli sitten syytä, tai ei.

KARE POHJAVIRTA

10.5. 2006

Abu Mazen Suomessa

Palestiinan presidentin Mahmoud Abbasin hiljattainen Euroopankiertue toi hänet myös pikavierailulle Suomeen. Abbas tapasi presidentti Halosen ja ulkoministeri Tuomiojan keskustellakseen Suomen palestiinalaishallinnolle myönnetyn taloudellisen avun jatkosta.

Palestiinan vapaiden ja demokraattisten parlamenttivaalien tuloshan sai USA:n ja EU:n katkaisemaan avustuksensa, jonka johdosta palestiinalaishallinto joutui välittömiin taloudellisiin vaikeuksiin.

Israelin lisäksi pidätettyä itsellään palestiinalaisille normaalisti tuloutettavat tullimaksutkin, vierailuhetkellä arviolta 300 milj. dollaria, tilanteen synnyttämä kollektiivinen ahdinko ulottui kaikkialle palestiinalaisten infrastruktuuriin.

Vierailun yhteydessä Egyptin suurlähettiläspari, hra ja rva Soad Shalaby, tarjosivat presidentti Abbas'in kunniak-

si lounaan residenssissään Lauttasaarissa. AKYSin pj. Ilona Junka oli kutsuttu, mutta estynyt osallistumasta työesteen vuoksi - niinpä allekirjoittanut edusti tilaisuudessa AKYSiä hallituksen jäsenen ominaisuudessa.

Tilaisuus oli välitön ja lämminhenkinen, suurlähettiläspari perheineen otti kutsuvieraat vastaan viehättävässä merenranta-asunnossaan. Presidenttiä odoteltaessa diplomaattikunnan edustajat, politiikan ja talouselämän vaikuttajat seurustelivat vapaamuotoisesti virvokkeita nauttien. Abbasin seurueen saavuttua suurlähettiläs toivotti presidentin tervetulleeksi ja kiitti tämän muassaan tuomasta auringosta, johon hyväntuulinen Mahmoud Abbas vastasi lupaamalla tuoda seuraavalla kerralla rauhan tullessaan. Presidentti tervehti kätellen kutsuvieraat ja antautui hyvinvoivan ja rennon oloisena valokuvattavaksi.

Lounasta nautittiin lämpimästä säästä iloiten. Jälkiruoasta päästyä presidentti piti residenssin atriumissa kiitospuheen, jossa ilmaisi olevansa hyvin tyytyväinen vierailuunsa Suomessa. Abbas toi esiin

Mahmoud Abbas

myös päättäväisen rauhanlinjansa, joka kirvoitti hyväksyvät suosionosoitukset yleisöltä.

Presidentin seurue alkoi tehdä lähtöä, mutta liekö Abu Mazenin suosion syytä, että poistumista viivyttivät lukuisat spontaanit pyynnöt tulla ikuistetuksi samaan kuvaan Palestiinan presidentin kanssa. Suotuaan vielä huomiotaan kaikille, presidentti poistui vieden seurueensa varsin vaikuttavassa saattueessa.

Olen iloinen, että presidentti Mahmoud Abbas sai täälläkin kokea Palestiinan asian olevan voimakkaasti tuettuna ja esillä eri järjestöjen ja tahojen toimesta.

KARE POHJAVIRTA

Vieras Libanonista

Suomen suurlähetystö Damaskoksessa on rahoittanut Libanonissa hanketta, joka toimii ei-rekisteröityjen palestiinalaispakolaisten kansainvälisoikeudellisen aseman parissa. Projektia johtanut libanonilainen Samira Trad vieraili Suomessa ulkoministeriön kutsumana viime syksynä ja piti esitelmätilaisuuden Helsingissä. Tutkimuksen mukaan palestiinalaisten suuret pakolaisaallot syntyivät vuosina 1947-48 ja 1967. Nämä pakolaiset rekisteröitiin YK:n Lähi-idän pakolaisavun UNRWA:n piiriin. Sen sijaan muina aikoina paenneita, tai alkuperäisestä pakolaispaikastaan toiseen paikkaan siirtyneitä ei ole otettu rekisteriin. Tänä päivänä Libanonissa on n. 400 000 palestiinalaispakolaista, joiden asemaa Libanonin hallitus on alkanut monin tavoin heikentää syrjivällä lainsäädännöllä. Arviolta 35 000 palestiinalaispakolaista putoaa myös UNRWA:n turvaverkkojen läpi, kun he mm. yllä

mainituista syistä eivät täytä pakolaisstatuksen ehtoja. UNRWA:n säännöt sisältävät myös sukupuolisyrjintää, sillä naiset, jotka avioituvat rekisteröimättömän miehen kanssa, menettävät pakolaisstatuksensa ja siihen liittyvät oikeudet.

AKYSistä paikalla oli edellisenä syksynä Libanonin Nahr el Baredin pakolaisleiriltä Suomeen muuttanut palestiinalainen Yehia El Said.

Yehia kertoo: ”Tilaisuuteen osallistui mm. Helsingin yliopiston, Pakolaiskeskuksen ja kirkon edustajia. Kaikkiaan kuulijoita oli noin kymmenestä suomalaisesta järjestöstä. Keskustelu Samira Tradin alustuksesta aiheesta oli vilkasta: palestiinalaispakolaisten tilanne ja tutkimuksen tulokset kiinnostivat ja ihmiset halusivat tietää asiasta enemmän.

Omasta puolestani tunsin että Samira Trad tekee parhaansa saattaakseen tutkimuksensa tulokset hallitusten ja asiaosaisten ihmisten tietoon. Haluan kiittää

Samira Trad

Samiraa ja kaikkia näitä järjestöjä heidän myötätunnostaan ja toimistaan palestiinalaisia kohtaan. Ajattelemme aina kiittollisuudella kaikkia näitä auttavia käsiä ja ihmisiä, jotka tukevat meitä palestiinalaisia. Kiitos kaikille ystäville.”

Tilaisuuden jäkeen Yehia vei vieraan kaupunkikierrökselle ja kutsui hänet sitten kotiinsa, jossa Yehia ja hänen puolisonsa, AKYSin kummivastaava Meri Aicha, tarjosivat vieraalle illallisen.

Beit Atfal Assumoud, kestävyyden lasten talo, kolmekymmentä vuotta

Suomalaisten Palestiina-aktiivien pitkäaikainen yhteistyöjärjestö Libanonin pakolaisten keskuudessa, Beit Atfal Assumoud (BAS) täyttää tänä vuonna 30 vuotta ja kutsui huhtikuun lopulla ulkomaiset yhteistyökumppaninsa seminaariin Libanonissa. Seminaarin osallistui 18 vierasta eri maista: Japanista, Belgiasta, Malesiasta, Norjasta, Saksasta, Italiasta ja Sveitsistä ja lisäksi Suomesta Psykologien Sosiaalisen vastuun (PSV) puheenjohtaja Sirkku Kivistö.

BAS:n toiminta sai alkunsa Tell el Zaatarin verilöylystä

BASin johtokunnan ensimmäinen puheenjohtaja, Jordaniassa asuva rva *May Sayegh* kertoi seminaarin alkajaisiksi iloitsevansa BASin ja BASia tukevien järjestöjen työstä ja vertasi sitä oliivipuun vaalimiseen vihreänä ja elinvoimaisena.

May Sayegh muisteli BASin perustamisaikaa, aikaa, jolloin Israel oli toimeenpannut verilöylyn Tell el Zaatarissa ja Punainen Risti selvitti orvoiksi jääneiden lasten sijoitusta. Lapset tulivat "veitsillä viillettyjen haavojen välistä, he tulivat päättömien ruumiiden ja revenneiden jäsenten keskeltä, he nousivat lainehtivista verilammikoista, he tulivat silmiensä edessä tapettujen äitiensä ja isiensä luota", muisteli Sayegh

kauhistuttavia tapahtumia. *Palestiinan naisliitto* perusti BASin 12.8.1976 ja vastasi Punaisen Ristin tiedusteluun: "Me olemme näiden lasten äitejä".

Ensimmäiseksi raivattiin lastenkodiksi vanha talo Beirutissa. Taloon otetut lapset olivat heikkokuntoisia. Kaksivuotias *Jihad* ei aluksi reagoanut mihinkään ja lääkäreiden mukaan hänen kehityksensä oli pysähtynyt. Kolmevuotias *Ahmad* tuotiin lastenkotiin vatsa turvonneena. Hän oli elänyt viikon syömällä ruohoja. Ketään muuta hänen perheestään ei ollut jäljellä.

Kun lapset piirsivät, heidän mustissa kuvissaan oli tankkeja, raketteja, tuhotujsa taloja, lentokoneita ja uhkaavia miehiä. Väreistä käytettiin punaista ja se merkitsi aina verta. Tukea ja kuntoutusta tarvittiin. Tanssin opettaja *Moussa*

otti avuksi kansantanssin. Dabkin voimallisiin askeliin tyhjennettiin sisäistä surua. Kun lapset kivittivät lastenkodin ikkunoita rikki, kysyttiin psykologi *Mustafa Hijazilta* apua. Hän auttoi ymmärtämään, kuinka lasten kokema pelko ja kauhistus tulivat ulos tällaisessa käyttäytymisessä. Oli ponnisteltava, että lapset pystyisivät rakentamaan sisäisen minuutensa ja suhteensa ulkomaailmaan tasapainoisella tavalla.

Lastenkodissa muodostettiin työryhmiä, jotka kouliintuivat tekemään yhteistyötä kansainvälisten järjestöjen kanssa toiminnan edellytysten hankkimiseksi. Erityisesti huolehdittiin koulutuksen järjestämisestä. Lastenkotiin tuli lisää lapsia 1970-luvulla Etelä-Libanonin ja Beirutin jatkuvien levottomuuksien takia. Vuonna 1982 Sabran ja Shatillan joukkomurhien jälkeen BASin johtaja *Kassem Aina* evakuoiti lastenkodin arabimaiden rakentamaan lasten keskuksen Damaskokseen.

"Kuolema on jokaisen palestiinalaisperheen tuttu. Siksi hyvästijätöillä on aina erityinen merkitys. Mutta kuoleman tuttuus on myös voima, joka muuttaa surullisuuden vahvuudeksi. Lapsemme eivät ole orpoja. He ovat yhteisömme ja

sen tulevaisuus”, totesi Sayegh.

BASin haasteet tänään

Tänään BAS rakentaa työllään lasten tulevaisuutta, humanin ja sivistyneen elämisen puitteita pakolaisuuden vaikeasta arjesta huolimatta. Hammaslääkäri *Feizah Aina*, BASin lasten hammashuollon koordinaattori kertoi, että BASin ajattelutavassa on erotettavissa kolme vaihetta. Aluksi henkilökunta korosti turvallisuutta ja henkiinjäämistä. Sitten huolehdittiin perustarpeista kuten ravinnosta ja puhtaudesta. Nykyisin ajatellaan aikaisempaa enemmän lasten kehitystä, mielenterveyttä, palestiinalaisen identiteetin ja yhteenkuuluvuuden kasvattamista, mutta myös yhteyksien luomista ja “maailman valloitusta” oman kulttuurin ja työn avulla.

Merkkivuoden juhlallisuuksiin liittyy UNESCO -talolla Beirutissa laaja näyttely, joka tuo valokuvien ja taide- ja käsityöryhmien tuotteiden avulla esille palestiinalaisen kulttuuriperinnön nykyai-kaista hallintaa. Konsertissa 24.4.2006 laulu- ja tanssiesitysten sanoma, koreog-

rafia, äänentoisto, puvustus, näyttämön kullit ja valaistus olivat erinomaista työtä. Lasten äidit olivat pakahtua ilosta ja ylpeydestä lastensa esitysten jälkeen. - “Hän on minun tyttöni”, eräs äiti tuli sädehtivin silmin kertomaan, kun kuvasin yhtä pientä tanssijaa.

BAS oli järjestänyt kansainvälisille yhteistyökumppaneilleen tutustumiskäynnit eri toimintakeskuksiin sekä mielenterveyshankkeen perheneuvotakeskuksiin Beirutissa ja Beddawissa. Rakennusten seinissä ja käytävillä on kylttejä; joku kerros rakennuksesta on pystytetty saksalaisten rahoilla, kalustukset hankittu japanilaisella, lasten toimintatarvikkeet norjalaisella avustuksella. Finnish Arab Friendship Societyn (AKYSin) avustuksista kerrotaan myös.

Kävimme BASin johtohenkilöiden kanssa keskusteluja tämän hetken ja tulevaisuuden haasteista. Norwegian People's Aid (NPA) on määritellyt laatu-kriteerit järjestöille, joita se avustaa. Keskusteluissa nousi esille kansainvälisten järjestöjen yhteistyön ja avustustoiminnan koordinoimisen tarve. BASin

keskustoimiston kuormittuneisuuden lievittäminen ja keskustoimiston vahvistaminen myös odotettavissa olevaa sukupolvenvaihtoa ajatellen tunnettiin tarpeelliseksi. Asia on ongelmallinen; hallinto- ja koordinoituvuutta on ulkomaisten avustusjärjestöjen vaikea rahoittaa, kun julkisten varojen käytössä painotetaan aina väestön tarpeiden ja kenttäprojektien ensisijaisuutta. Kuitenkin eri tahoilta tuleva apu pitäisi koordinoitua hyvin, että se tuottaisi parhaan mahdollisen tuloksen lasten ja perheiden auttamisessa.

Kummitoiminnan osalta päätettiin, että BASille toimitetaan suomalaisten kummitoimintajärjestöjen laatimat kummitoiminnan säännöt. BAS muokkaa niitä omaan toimintaansa sopiviksi. Säännöt auttavat uusien kummien perehdyttämisessä. Kaikille kummitoiminnassa mukana oleville pyydettiin välittämään lämpimät terveiset.

SIRKKU KIVISTÖ

PSYKOLOGIEN SOSIAALINEN VASTUU RY,
PUHEENJOHTAJA

AKYS matkamessuilla

Arabikansojen ystävyysseura oli tänä vuonna ensimmäistä kertaa mukana Matkamessuilla omalla osastollaan. Osasto oli miehitetty lauantai- ja sunnuntaipäivien ajan, jolloin messut olivat avoimena laajalle yleisölle. Kokemus oli siinä määrin antoisa, että pyrimme ensi vuonna olemaan paikalla myös ammat- tipäivien ajan, torstaina ja perjantaina. Muut ystävyysseurat, joille messuilla on jo pitkä perinne, totesivat, että tämän vuoden messut olivat seurojen kannalta poikkeuksellisen menestyksekkäät. Siitä huolimatta, että osastot olivat entiseen tapaan seinustalla kaiken muun takana, kävijöitä riitti ruuhkaksi asti. Osastoilla kävi myös kauppa. Messuvieraat olivat kiinnostuneita esitteiden lisäksi myös tarjolla olevista käsitöistä, huiveista ja kirjallisuudesta.

AKYSin standilla keskityttiin Palestiinaan: esillä oli tiedotteita kummitoiminnasta, palestiinalaista runoutta ja kirjallisuutta, huiveja, kirjontatöitä, hauskoja huivikuosisia sateenvarjoja ja esitteitä lento- ja hotellihinnoista.

Moni matkamessukävijä tunsu suurta kiinnostusta tutustua palestiinalaisalueisiin ja paikallisiin elinoloihin ja kysymys kuuluikin usein, miten sen voisi

käytännössä toteuttaa.

Länsiranta ja Gaza eivät suoranaisesti houkuttele turismiin, mutta onhan sinne toki mahdollista matkustaa. Palestiinalaiset suhtautuvat yleensä myönteisesti ja iloisen uteliaasti turisteihin.

Jo Jerusalemissa on mahdollista asettua hotelliin palestiinalaisten asuttaman Itä-Jerusalemin puolelle ja saada tuntu- maa palestiinalaiselämään. Myös Länsirannalle turisti pääsee ongelmitta. Sen sijaan Gazaan pääsyä Israelin viran- omaiset rajoittavat jyrkästi ja lupaa voi joutua odottamaan kauan. Itä-Jerusalemissa hotellihinnat ovat halvempia kuin Israelissa, ja Länsirannan Betlehemissä hotellien hintataso on vain puolet Itä-Jerusalem hintatasosta.

Palestiinaa voi lähestyä useampaakin kautta. Matkan voi toteuttaa lentämällä joko Damaskokseen, Beirutin, Ammaniin tai Tel Aviviin ja sieltä maakuljetuksella perille. Egyptistä ja Jordaniasta järjestetään opastettuja matkoja Palestiinaan. Arabimaan leima passissa ei ole este saapumiselle Israeliin. Sen sijaan jotkut arabimaat eivät myönnä viisumia henkilölle, jonka passissa on Israelin leima. Tästä syystä näissä maissa matkaavat tarvitsevat usein kaksi passia.

Israelin tullissa voi pyytää, ettei passiin panna lainkaan leimaa, ja tätä toivetta yleensä kuunnellaan, vaikka Israelin tulli muuten voi aika ajoin olla epämielilyttävän tiukka palestiinalaisalueille mat- kaavia henkilöitä kohtaan sekä maahan tullessa että maasta poistuttaessa.

Mitä matka maksaa?

Edestakainen lentomatka Helsingistä Tel Aviviin, Damaskokseen, Kairoon, Beirutin tai Ammaniin maksaa halvim- millaan lentoyhtiöstä riippuen 500 - 900 €. Lentohintoja kannattaa käydä etsi- mässä esim. nettiosoitteissa: www.ebookers.fi ja www.vertaa.fi Hotelleja osoitteesta www.palestinehotels.com Matkailuinfoa osoitteesta: www.visit-palestine.com/ Kirjallisuutta ja matkailua osoitteesta: www.atg-sverige.com

AKYSin jäsenet, suomalaiset valokuvaajat Leena Saraste ja Laura Junka pitävät ensi kesänä yhteisen valokuvanäyttelyn Beirutissa. Oheisena on näyteltyyn tulevia kuvia.

Nuoret taiteilijat takanaan kansantanssi-maalaus.

Shatilan Red Crescent –klinikan ulkoseinille on maalattu tietoisuuskurssi: tupakka kuristaa sydämen, eikä huumekekaan hyvää tee.

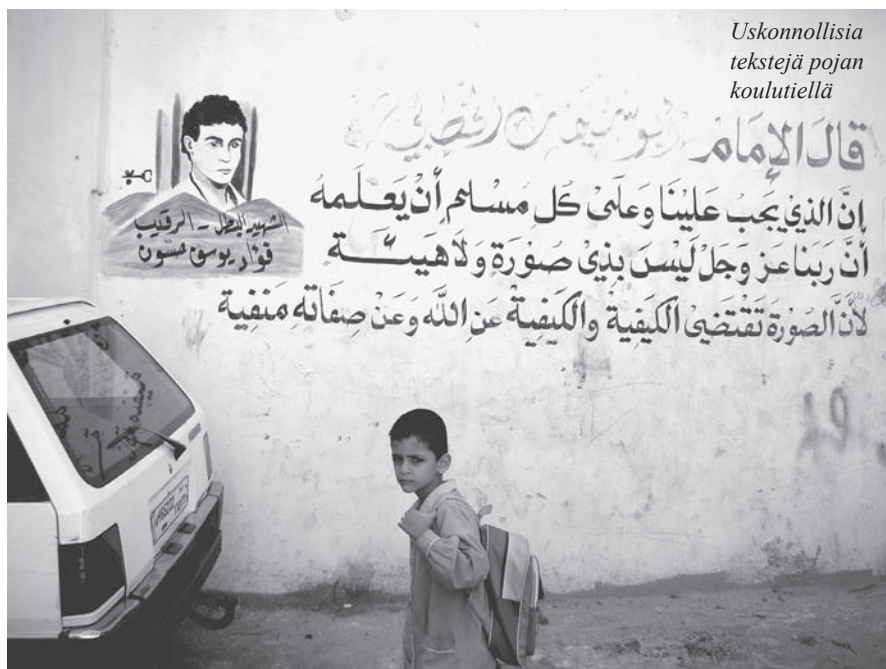
Kalliomoskeijan kupoli on kotimaan symboli

Tunnelmia pakolaisleir

Leena Saraste on kuvannut Shatilan pakolaisleiriä Beirutissa. Siellä ihmiset ovat koristaneet ankeita kujiaan maalaamalla kuvia menetetyistä Palestiinasta ja paluutoiveistaan. Shatilan nuorten kerho hoitaa seinien koristelua neljän taiteilijan opastuksella. Asukkailta kerättiin hankkeeseen

pieniä avustuksia maalitarvikkeiden hankintaan. Näin kaikki leirillä tuntevat hankkeen omakseen ja yrittävät varjella maalauksia ylimääräisiltä graffiteilta. Kuvissa toistuvat keskeiset symbolit, lippu ja Kalliososkeija, mutta myös terveysvalistus.

Uskonnollisia tekstejä pojan koulutiellä

Palestiinan lippu on aina mukana

iltä ja gazan rannalta

Meri ja illuusio vapaudesta

Jäätelö maistuu Gazassakin

Laura Jungan kuvissa on esillä lomahetkiä Gazan rannoilla. Lauran mukaan gazalaiset pidättäytyivät ranta-elämästä ensimmäisen intifadan aikana, koska he kokivat, että kansan puolustuksessa itseään ei ole soveliasta nauttia elä-

mästä julkisesti.

Toisen intifadan aikana tämä suhtautuminen muuttui ja ihmiset alkoivat jälleen tuntea rannoilla. Gazan raskaassa arjessa uimaranta antaa asukkaille hetkellisen vapauden tunteen. Monet per-

heet retkeilevät rannalla pakolaisteltiossa. Vaikka teltat on alunperin tarkoitettu hätäavuksi niille, joiden koti on tuhoutunut al-Aksan intifadan aikana, rannalla pakolaisteltat toimivat lomatteltoina, joissa pidetään sisukkaasti hauskaa.

Kaipausta merelle

Amina Odeh, 46, asuu Deishan pakolaisleirissä lähellä Betlehemiä ja työskentelee vapaana toimittajana Palestiinalaisalueilla. Hänen elämänsä täyttyy rajanylityspisteistä, Israelin sotilaista ja mielekkästä työstä.

Deishan pakolaisleiri Betlehemin laidalla Länsirannalla on karun oloinen paikka. Asunnot on rakennettu kiinni toisiinsa ja viemärin haju leijailee ilmassa. **Amina Odehin** kotona on kuitenkin leppoinen tunnelma; veli kunnostaa ulkona puutarhaa ja lapset pyöriivät iloisiin ympärillä. Odehin äiti nauttii arabialaista kahvia pihatuolissa rukouksutsum kaikuessa läheisestä minareetista.

Odeh on asunut koko elämänsä pakolaisleirissä, mutta ei näe pakolaisstatussaan ongelmana. Deishan pakolaisleirissä monella ihmisellä on asiat paljon paremmin kuin niin sanotuilla tavallisilla palestiinalaisilla. Leirissä asuu paljon koulutettuja ihmisiä, jotka ovat esimerkiksi korkeissa poliittisissa viroissa. Tästä huolimatta elämä leirissä on välillä hankalaa, koska pakolaisleiri ei ole kenenkään siellä asuvan alkuperäinen koti.

- Pakolaisleiri ei ole kotini, koska vanhempani pakotettiin muuttamaan tänne. Olen kuitenkin syntynyt pakolaiseksi ja tulen aina olemaan pakolainen. Elämä leirissä ei ole ollut aina helppoa, koska Israelin sotilaat ovat usein tunkeutuneet leiriin ja myös kotiimme. Elämään vain tottuu, sotilaat ovat osa arkipäiväämme ja se täytyy hyväksyä.

Syvä rakkaus omaan työhön

Amina Odeh on vapaa toimittaja, joka kirjoittaa artikkeleita eri lehtiin ja tekee juttuja myös palestiinalaisille televisio-kanaville. Hän on saanut koulutuksensa Venäjällä ja asunut Sveitsissä, Ranskassa ja Italiassa. Odeh pitää itseään kansainvälisenä ja liberaalina naisena, joka ei ole ehtinyt työnsä vuoksi perustamaan perhettä.

- Rakastan journalistin ammattiani yli kaiken ja olen omistautunut työlleni täysin. Minua kiinnostaa maailman tapahtumat ja haluan koko ajan oppia lisää. Toivon, että etenisin urallani yhä kor-

keammalle. Tärkeätä on, että minut valitaan johonkin työhön, koska minun ammattitaitoani arvostetaan, en halua käyttää likaisia keinoja.

Odehin rakkaudesta työhön kertoo jostain sekini, että toisen intifadan (palestiinalaisten kansannousun) aikana vuonna 2000 hän vaaransi usein myös henkensä työnsä puolesta.

- Olen välillä juossut sotilaita karakuun ja he ovat jahdanneet minua aseiden kanssa. En ole halunnut minkään estää työntekoani ja teen töitä kotona, jos esimerkiksi ulkonaliikkumiskielto estää minua lähtemästä kodin ulkopuolelle.

Fundamentalismi ärsyttää

Odehin mielestä häntä ei katsota pahalla silmällä yhteisössään, vaikka hän onkin vapaamielinen musliminainen, jolla ei ole perhettä. Iästään huolimatta hän uskoo, että perheen perustaminen ei ole liian myöhäistä. Hän on tapaillut paljon miehiä, vaikka sitä kaikki eivät olekaan hyväksyneet. Odeh etsii miestä, joka ei olisi liian konservatiivinen ja ymmärtäisi hänen ajatusmaailmaansa.

- En pidä itseäni perinteisenä palestiinalaisena musliminainen, joka tekee kaiken tiettyjen sääntöjen mukaan. Uskon Jumalaan, mutta en halua olla liian tiukka tiettyjä uskontomme sääntöjä kohtaan. En ole koskaan halunnut käyttää huiivia, koska se ei sovi mielestäni arvomaailmaani. Eniten minua ärsyttää kiihkoilu, jota yhteiskunnassamme on melko paljon. Hamasin vaalivoitto ei ollut hyvä asia, koska se vain lisäsi fundamentalismia maassamme.

Toivo rauhasta elää

Odeh työskentelee paljon Ramallahissa, jonne on vaikea päästä Betlehemiä useiden rajanylityspisteiden takia. Palestiina-

laisia kohdellaan rajoilla välillä erittäin huonosti ja työmatkoihin saattaa mennä useita tunteja.

- Välillä yövyn Ramallahissa, koska en halua käyttää kaikkea vapaa-aikaa matkustamiseen ja odotteluun. Minut on kerran pidätetty rajalla ilman mitään syytä ja olen useasti joutunut vaikeisiin tilanteisiin sotilaiden kanssa. Erityisen kamalaa on se, että jotkut naiset joutuvat synnyttämään järkyttävissä kiputiloissa rajanylityspaikoilla, koska heitä ei päästetä sairaalaan, Odeh kertoo.

Odeh pitää itseään vahvana naisena, joka ei lannistu vaikeuksista huolimatta. Hän nauttii elämästään ystävien parissa ja kuluttaa vapaa-aikaansa ravintoloissa istumiseen. Palestiina on Odehin kotimaa, jonne hän haluaa rakentaa tulevaisuutensa.

- Tarvitsemme todella paljon rauhaa tälle alueelle ja minun on pakko uskoa, että myös sen saamme. Välillä on vaikeata olla oma itsensä, koska vapauttani syödään järkyttävällä tavalla. Rakastan merta ja toivon, että saisin nähdä sen taas mahdollisimman pian.

ANNA PALMEN

KUVA ANNA PALMEN

Amina Odeh

Telttakylä kaikessa karuudessaan.

Telttaleiriltä Suomeen

Mohammed Matoq on hyvin pukeutunut, akateemisen oloinen matematiikan opettaja, joka toimii palestiinalaisten maahanmuuttajien siirtokuntayhdistyksen puheenjohtajana Helsingissä. Mohammed kertoo viettäneensä lapsuutensa pakolaisteltassa. Millaiset eväät Mohammed sai maailmaan?

”Sukuni on kotoisin maaseudulta Safad-kaupungin läheisyydestä Pohjois-Israelissa. Vuonna 1948 perheet pakenivat sieltä paniikissa Israelin verilöylyjä Syyriaan Golanin kukkuloille. Ihmiset uskoivat, että muutaman viikon jälkeen olot rauhoittuisivat ja paluu olisi mahdollinen. Paluu kuitenkin venyi ja venyi” kertoo Mohammed.

Vähitellen perheet juurtuivat uusille asuinsijoilleen. Mohammedin vanhemmat saivat hankituksi talon maalaiskylästä, jonne isä perusti kaupan. Mohammed syntyi Golanilla vuoden 1961 joulukuussa perheen kolmantena lapsena. Kaikkiaan perheeseen syntyi yhdeksän lasta, joista peräti kahdeksan oli poikaa. Kun Mohammed oli viiden vuoden ikä-

nen, syttyi kuuden päivän sota, jossa Israel valtasi Golanin. Perhe joutui jälleen pakenemaan tyhjin käsin, tällä kertaa Damaskokseen, jossa perheet majoitettiin kesälomien johdosta tyhjillään oleviin kouluihin. Koulun jokaiseen luokahuoneeseen ahdettiin kaksi perhettä asumaan.

Muhammed muistaa tuosta kesästä joitakin yksityiskohtia:

”Joka päivä tuli UNRWAn auto tuomaan ruokaa. Joskus auto toi vaatteitaakin. Ne jaettiin summanmutikassa isoissa laatikoissa. Kun paketit oli jaettu, alkoi kova kuhina. Ihmiset vaihtoivat saamiaan vaatteita keskenään, kunnes jokaiselle vaatekappaleelle oli löytynyt tarvitsija.”

Teltha kotina yli neljän vuoden ajan

Kesän jälkeen perhe majoitettiin suureen pakolaisleiriin, noin 6 000 hengen telttakylään. Teltassa ei ollut mitään mukavuuksia, hygieniasta pitivät huolta yhteisvessat leirin laidalla. Talvella oli kylmä, Damaskoksessa satoi jopa lunta.

Ruoka valmistettiin öljykaminalla. Perheellä oli myös öljylamppu, jonka ääreen pojat tunkivat lukemaan läksyjä. Öljylämmityksen takia kaikilla oli nenä tukossa aamuisin. Tulipalovaarakin oli suuri. Mohammed muistelee, miten perhe kokoontui iltaisin kaminan ympärille juomaan teetä ja juttelemaan. Lapsen näkökulmasta tunnelma oli kodikas.

”Vanhemmilla oli leirissä rankkaa, mutta lapsille olotila oli luonnollinen. Lapsen kokemusmaailmassa teltassa asuminen oli itsestään selvää, asuivathan kaikki kaveritkin teltassa.” Mohammedin muistoissa kylä oli kuin suuri yhteinen perhe, jossa kaikki ilot ja surut jaettiin.

”Me lapset emme juuri vaivautuneet pohtimaan yleisiä asioita. Joskus kuitenkin saattoi syntyä keskustelu siitä, miksi syyrialaiset lapset asuivat lähistön kerrostaloissa. Nämä keskustelut muodostivat pohjan palestiinalaisen identiteetin syntymiselle, sen tajuamiselle, että olimme menettäneet kotimaamme. Opimme myös arvostamaan palestiinalaisten omia traditioita.”

Leirin koulukin toimi teltassa. Siellä oli UNRWAn rahoittamat laadukkaat kirjat, liitutaulut ja muu tarpeellinen materiaali. Opettajat olivat palestiinalaisia. Motivaatio oli kova.

”Opettajat jaksoivat muistuttaa meitä siitä, että meillä ei ole muuta vaihtoehtoa kuin oppia, kaiken muun olemme menettäneet.”

Mohammedin isä perusti leirissäkin kaupan. Kauppa oli pieni, mutta siellä myytiin kaikkea mitä leirin asukkaat tarvitsivat: vihanneksia, hedelmiä, karkkia, kodin perustarvikkeita. Mohammedilla oli tärkeä rooli kaupan pitämisessä, sillä isä ei osannut lukea, mutta Mohammed osasi. Mohammed meni koulun jälkeen aina suoraan kauppaan. Siellä isä ojensi pojalle paksun vihon ja alkoi lueta ulkomuistista kaiken mitä varattomat asiakkaat olivat päivän mittaan ostaneet velaksi: Ahmed N ostanut 100 Syyrian liiralla, Fadi B ostanut 50 liiralla jne. Mohammed kirjasi velat vihkoon.

Neljän ja puolen vuoden telttaelämän jälkeen isä pystyi rakentamaan kauppataloillaan perheelle talon. 1970-luvun alkupuolella myös UNRWA alkoi rakentaa pakolaisille telttojen sijaan pieniä taloja.

Jemenin kautta Suomeen

Telttaleirin koulu loppui perusasteeseen. Lukio käytiin yhdessä syyrialaisien kanssa. Peruskoulun tavoin lukiokin oli ilmainen, mutta kirjat piti maksaa itse. Ylioppilastutkinnon jälkeen Mohammed siirtyi Beirutin arabiyliopistoon. Libanonissa elettiin silloin sisällissodan aikaa, joten Mohammed oli onnellinen kun hän runsaan puolen vuoden kuluessa pääsi stipendiaattina Etelä-Jemenin Adeniin opiskelemaan matematiikkaa.

”Jemenissä oli kuuma, rahaa oli vähän ja koti-ikävä suuri. Elämä ei ollut helppoa, mutta en minä ollut helppoon elämään tottunutkaan. Minä halusin pärjätä ja minä pärjäsin,” muistelee Mohammed jatkaen, että Jemen oli hyvin ystävällinen maa, joka otti vastaan runsaasti palestiinalaisia stipendiaatteja. Opiskelukielenä yliopistossa oli englanti, mikä helpotti Mohammedin myöhempää elämää.

Kandidatutkinnon jälkeen, vuonna 1985, Mohammed sai työpaikan matematiikan opettajana Al Ghaydan lukiossa Etelä-Jemenissä ja tutustui pian kaupungin sairaalan ranskalaisiin, kuubalaisiin ja suomalaisiin vapaaehtoistyöntekijöihin.

”Osallistuin usein sairaalan väen retkille meren rantaan. Tututuini moniin suomalaisiin, mm. Maria Westerlundin” Mohammed kertoo. (Maria Wes-

terlundin Jemenin kokemuksista kerrottiin AKYS-tiedotteessa marraskuussa 2005).

Näihin aikoihin Mohammed suunnittelei lähtöä Itä-Saksaan jatkamaan opiskelua ja lähetti sinne papereitaan. Kutsu saapua maahan kuitenkin viipyi. Vuonna 1987 hän suunnitteli jo paluuta Damaskokseen. Mutta kuinka ollakaan, suomalaisten ystävien kehotuksesta Mohammed päätyi hakemaan opiskelupaikkaa Suomesta, yliopiston maattisesta tiedekunnasta, valmistuakseen maisteriksi. Yliopistosta neuvottiin Mohammedia siirtymään opettajakoulutuslinjalta yleisen matematiikan linjalle kun arveltiin, että Mohammed ei puutteellisen kielitaitonsa vuoksi voi toimia opettajana Suomessa. Opiskelulinjan vaihtaminen pidensi opiskeluaikaa.

Mohammed opiskeli kuitenkin koko ajan utterasti myös suomea. Ja missä hän nyt toimiikaan: lukion matematiikan opettajana Tapiolassa kansainvälisessä lukiossa. Opetuskielinä ovat sekä

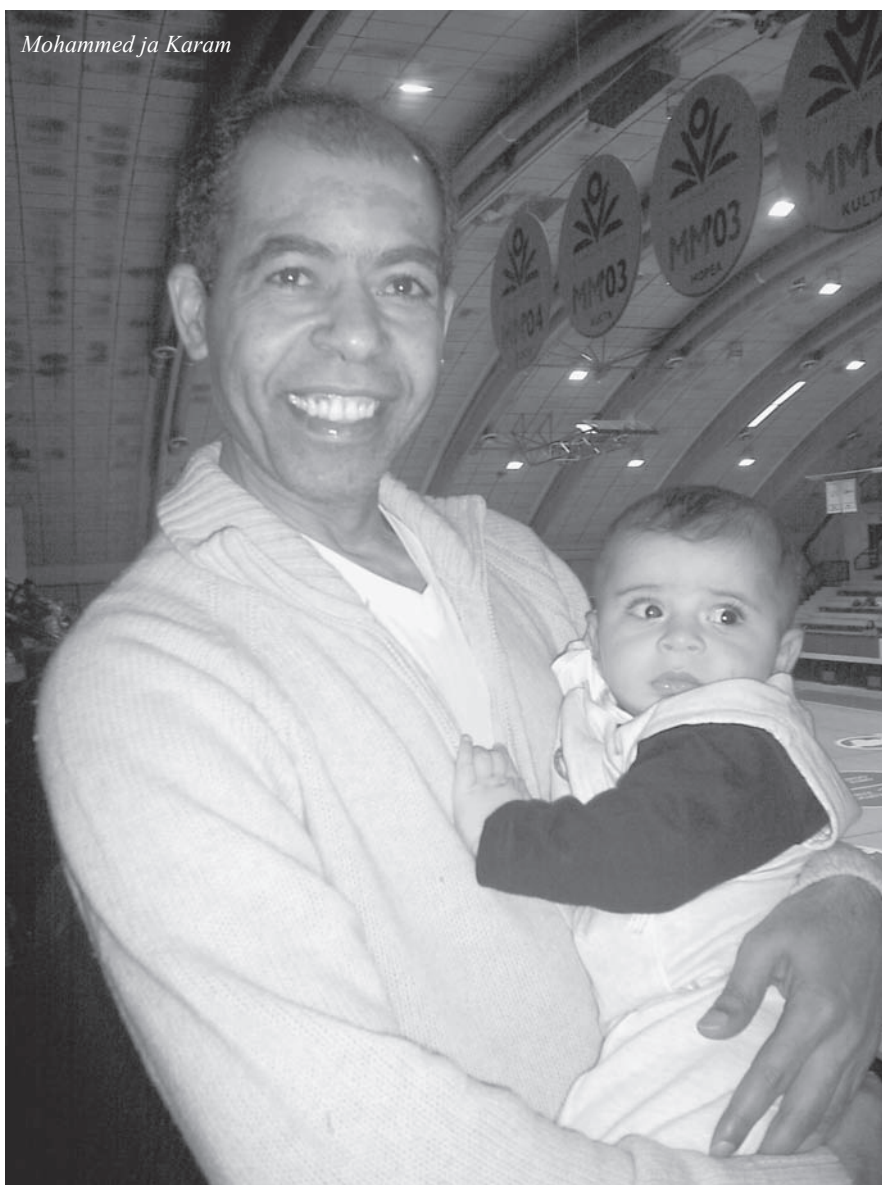
suomi että englanti.

Palestiinalainen identiteetti ei haalistu

Mohammedin vanhemmat asuvat yhä isän rakentamassa talossa Syyriassa, Al-Saida Zainabin pakolaisleirissä. Niinpä Mohammedkin matkustaa joka kesä Syyriaan. Kolme vuotta sitten hän toi Syyriasta palestiinalaisen vaimon. Nyt Mohammed on lähes kaksivuotiaan Karam-pojan onnellinen isä.

”Suomi on kaukana Palestiinasta, mutta Karamillakin on palestiinalaiset juuret. Täältä kauempaa Palestiinan voi nähdä ehkä jopa tarkemmin kuin naapurimaasta Syyriasta” pohtii Mohammed. Palestiinalaista identiteettiä tukee myös Helsingin aktiivinen palestiinalaisten yhteisö. Vaikka juuri nyt tulevaisuus ei näytä kovin valoisalta on luotettava siihen, että jonain päivänä kehityksen suunta muuttuu.

HAASTATTELU: ILONA JUNKA

Kuinka arvokasta onkaan elämä

*Kuinka arvokasta onkaan elämä, ja kuinka ihania ovat lahjansa
Ei se milloinkaan pidätä itsellään, vaan antaa
Mutta, en voi ottaa ja saada niin paljon,
sillä astiani on pieni maailman lahjojen edessä
Astiani on pieni maailman ylitsevuotavien antien edessä
Olisipa minulla tuhat kättä täyttääkseni ne yhä uudelleen
Olisipa minulla tuhat kättä elämän edessä tämän käden sijasta,
joka häpeäkseen pystyy vain täyttymään maan tomusta ja merenrannan hiekasta.*

SUOMENTANUT EVA SALIM

Kahlil Gibran tai Gibran Khalil Gibran, 6.1.1883 -10.4.1931

Gibran oli libanonilainen kirjailija, taidemaalari, mystikko ja profeetta. Hän aloitti koulunkäyntinsä syntymäkaupungissaan Bsharréssa, mutta muutti 1895 Bostoniin. Tutkintonsa hän kui-

tenkin suoritti Beirutissa kuuluisassa Viisasten koulussa. Gibran eli kolmessa maanosassa kuollen 1931 Yhdysvalloissa. Hän ei koskaan tavannut sydämensä rakastettua Mayaa eikä koskaan päässyt takaisin Itämaille.

Kahlil Gibranin teoksia on käännetty

yli 20 kielelle, ja niistä kuuluisin lienee Profeetta. Hän oli myös taitava maalari ja hänen teoksiaan on ollut näytteillä ympäri maailmaa. Osa kirjojen kuvituksista on hänen omaa käsialaansa.

Anna meille tulevaisuus

Perinteinen kummitoiminta vilkastuu jatkuvasti

AKYSin kummilapsien määrä on muutamassa vuodessa nelinkertaistunut runsaaseen kolmeenkymmeneen lapseen. Kummilapset ovat Libanonin pakolaisleirien köyhimpien perheiden lapsia. Leirien olot ovat Libanonin palestiinalaisia syrjivän politiikan vuoksi käyneet vuodelta käyneet yhä ankeammaksi. Tietoisuus siitä, että kaukaisessa Suomessa on joku joka välittää on kummirahan ohella arvaamattoman tärkeää lapselle ja perheelle. Kummi sitoutuu kummisuhteeseen kunnes lapsi täyttää 18. Kummimaksu on 30 euroa kuussa. Kummi saa lapselta pieniä kirjeitä ja kortteja sekä hyvän mielen siitä, että on auttanut yhden lapsen paremman elämän alkuun. Kummitoiminnasta saat tietoa Meri Aichalta, meri_aicha@hotmail.com puh: 050 560 3706. Kummitilin numero on 800011-123 0002

Leirilapsi leikkiin mukaan –projekti on päässyt alkuun

Päiväkotiprojekti Libanonin palestiinalaisleireillä etenee pienin askelin. Projektin tarkoituksena on etsiä kummeja palestiinalaislapsille, jotta he pääsisivät päiväkotiin. Kummeja on löytynyt neljälle lapselle, mutta vielä moni pikkuisen odottaa päiväkotipaikkaa. Lisäksi tarkoituksena on etsiä päivähoidon ammattilaisia Suomesta toimimaan vertaistukena palestiinalaisille kollegoilleen. Toistaiseksi innokkaita ei vielä ole löytynyt, mutta etsintä jatkuu. Vihjeitä otetaan vastaan!

Päiväkotimaksu 10 euroa kuukaudessa riittää turvaamaan lapsen päiväkotipaikan. Leirien ahtaissa oloissa päiväkoti on ainoa paikka, jossa lapset mahtuvat leikkimään toistensa kanssa. Lisäksi päiväkodissa opitaan monia taitoja, jotka ovat tärkeitä koulussa. Ota yhteyttä: paivakoti@maktoob.com tai 041-459 4386/Elina Wallin. Leirilapsi leikkiin mukaan-tili on AKYS-tili: 800017-474 746

Sosiaalityöntekijöiden kummirengas
AKYSin yhteydessä toimiva kummirengas on melkein kahdenkymmenen vuoden ajan tukenut Beirutin Shatilan

pakolaisleirissä työskentelevän sosiaalityöntekijän Zuhour Akkawin palkkausta. Zuhour Akkawi saa rahallisen tuen lisäksi myös ammatillista tukea suomalaisilta tukijoiltaan. Kummirenkasta antaa tietoja Birgit Holmsten birgit.holmsten@suomi.fi tai 09-306 765. Kummirenkään tilinumero on 800015-300 182.

Palestiinan diabeetikkolasten tukiprojekti sai ulkoministeriön hanketuen

AKYS haki viime vuonna Palestiinan diabeetikkolasten tukiprojektille hanketukea, ja saikin ulkoasiainministeriön kansalaisjärjestöyksiköltä hankkeelle tukea kolmen vuoden ajan 19 000 euroa/vuosi. Tuen avulla Betlehemissä voidaan järjestää diabeetikkolasten kesäleiri näinä vuosina. Kesäleirillä on mahdollista juurruttaa lapsille ja heidän perheilleen diabeteksen hoidon perustaitteita, tutkia lasten terveys ja antaa henkilökohtaista hoidon ohjausta tietokään unohtamatta myös kesäleiriin kuuluvia yhteisiä harrastushetkiä, retkiä ja juhlaa. Ulkoministeriön tuen saamiseksi AKYSin on suoriuduttava hankkeen omavastuuosuuden keräämisestä. Uudet tukijat ovat tervetulleita projektiin, jolla on oma AKYS-tili: Palestiinan lapsidiabeetikot: 800013-990505. Tar-

kempia tietoja antaa Ilona Junka: puh: 044 300 2039.

Psykologien Mielenrauhaa Palestiinaan -hanke

Psykologien Sosiaalinen Vastuu ry aloitti vuonna 2004 yhteistyöhankkeen Palestiinan lääkeavun komitean Palestinian Medical Relief Society (PMRS) (www.upmrc.org) kanssa. Järjestö toimii Ramallahissa, mutta työ kattaa koko miehitetyn Länsirannan ja Gazan alueet. PMRS:n toimintamuotoja ovat perusterveydenhuolto, äitiysneuvolat, perhetyö ja yhteistyö tuhoilla alueilla ja nuorison hyvinvointiin kohdistuvat projektit sekä liikkuva klinikkapalvelu, johon on lisätty kahden psykologin työpanos. PMRS:ssä on otettu käyttöön auttamismalli vakavia traumoja kohdanneille asiakkaille. Psykologi Virpi Lähteenmäki ja psykologian professori Raija-Leeana Punamäki ovat kouluttaneet paikallisia työntekijöitä. Hanke on saanut UM:n hanketukea, mutta omavastuuosuuden keräämiseen tarvitaan tukijoita. Lisätietoja: Virpi.Lahteenmaki@welho.com Keräystili Palestiina/Psykologien Sosiaalinen Vastuu

Sampo 800010-70872446 Viitenumero 9917

AKYSIN KERÄYSLUPA OKU 42 A

Arabiaa Tampereella

Tampereella on jo pitkään ollut mahdollista opiskella arabian kieltä paitsi kesäyliopiston tiiviskursseilla, myös Tampereen työväenopistossa Sampolassa.

Syksyllä 2004 rohkaisin mieleni ja ilmoittauduin alkeiskurssille. Kerroin asiasta ystäville, joiden kommentit olivat tyypilliseen suomalaiseen tapaan kaikkea muuta kuin rohkaisevia. Minä en ystäväni mielestä voisi ikinä oppia arabiaa, koska en ole hyvä kaunokirjoittaja enkä osaa piirtää.

En ole myöskään huippuälykäs eikä edes erityisen ahkera, joten tuhlaisin tunneilla vain turhaan aikaani ja aiheuttaisin opettajalleni vatsahaavan.

Marssin silti reippaasti ensimmäiselle tunnille, enkä ole sitä katunut. Aion jatkaa opiskelua niin kauan kuin terveyteni sen sallii, vaikka edistymiseni onkin, edellä mainituista syistä, tuskallisen hidasta.

Työväenopiston arabian kurssit ovat opettajalle haastavia. Syksyn alkeistunnit ovat aina täynnä päättäväisen oloisia, innokkaita oppilaita, joista suurin osa kuitenkin lopettaa parin tunnin jälkeen kielen vaikeuteen ja kiireisiinsä vedoten. Jatkoryhmiä on vain yksi, joten toista vuottaan aloittelevat ja jo useita vuosia arabiaa lukeneet opiskelevat yhdessä. Meillä ei ole oppikirjaa, vaan luemme opettajan tuomia monisteita. Olen selaillut kirjastossa joitain arabian kirjoja, mutta mikään niistä ei mielestäni soveltuisikaan työväenopistojen kurssikirjaksi. Sellaiselle saattaisi löytyä markkinoita, joten kannattaisi ehkä kysellä löytyisikö AKYSin jäsenistöstä uuden oppikirjan tekijöitä.

Opettajamme Mohamed Maala on kotoisin Tunisiasta. Hän on asunut Suomessa pitkään ja hänellä on suomalainen vaimo ja perhettä. Hänen mielestään parasta suomalaisessa yhteiskunnassa ovat tasa-arvo ja korkeatasoinen koululaitos. Hän on työskennellyt vuosia kieltenopettajana aikuisopiskelijoiden parissa. Hän arvostaa ja ymmärtää oppilaitaan ja on aina erittäin kärsivällinen ja ystävällinen.

Pienessä ryhmässämme vallitsee hy-

vä henki. Kevään viimeisellä tunnilla söimme Mohamedin valmistamaa herkullista cus-cusia ja juttelimme niitä näitä. Kyselin joiltakin tovereiltani, mikä oli saanut heidät kiinnostumaan arabian kielestä.

Anni kertoi olevansa ammatiltaan kulttuurien tutkija ja toimivansa tällä hetkellä ranskan opettajana. Arabia on aina kiinnostanut häntä, koska se on laa-

jalle levinnyt vanha sivistyskieli, jonka taitaminen avaa ovia entistä syvällisempään kulttuurien tuntemiseen. Hän sai kimmokkeen opiskelun aloittamiselle muutama vuosi sitten lomamatkallaan Tunisiassa. Hänen ensisijaisena tavoitteenaan on saavuttaa käytännön kielitaito, jolla selvitä arkitilanteissa lomamatkoilla. Lopullinen tavoite on kielen mahdollisimman täydellinen hallinta.

Myös Irmeli kiinnostui kielestä matkusteltuaan Egyptissä, Tunisiassa ja Marokossa. Hän uskaltautui kurssille vasta parin vuoden epäröinnin jälkeen ja aikoo jatkaa opiskelua, vaikka asuukin Kangasalla asti. Hän toivoisi seuraavalla Egyptin matkallaan osaavansa jo vähän arabiaa. Hänestä se olisi kohdeltiasta ja kunnioittavaa maan asukkaita kohtaan. Irmeli kokee edistytensä pikku hiljaa, mutta myöntää että kotona pitäisi ehtiä opiskella enemmän.

Vierustoverillani Zuhrolla on opiskeluunsa paremmat lähtökohdat kuin meillä muilla. Hän on suomalainen tataari ja muslimi. Hän sai jo lapsena koulussa kotikielen ja islamin opetusta, ja osasi arabian kirjaimet työväenopistoon tullessaan. Hän osasi myös ulkoa joitakin arabiankielisiä rukouksia ja Koraanin suuria. Arabia on hänelle ennen kaikkea Koraanin kieli, mutta hän haluaa oppia myös käytännön puhekieltä, jota ei vielä hallitse.

Meitä kaikkia yhdistää kiinnostus rikasta, kiehtovaa arabikulttuuria kohtaan. Meillä on silti vielä pitkä matka uusiksi Jaakko Hämeen-Anttiloiksi. Vaikeudesta huolimatta arabian opiskelu tarjoaa aivan erityisiä ilon ja onnistumisen kokemuksia, joita voisi verrata lukemaan oppivan lapsen riemuun.

Tänä päivänä työväenopistotkin ovat joutumassa säästökuurille, ja kurssitarjontaa tullaan supistamaan. Osanottajamäärät ratkaisevat, ja pienten ryhmien tulevaisuus on vaakalaudalla. Siksi kannustan kaikkia arabiankielestä kiinnostuneita astumaan rohkeasti opin tielle. Vain näin voidaan taata arabian opetuksen jatkuminen myös työväenopistoissa.

LIISA LAHDENMÄKI

AKYS Vantaalla Tullaan tutuiksi!-tapahtumassa

Korson monitoimikeskus Lumos-
sa vietettiin 8.4. monikulttuurista kansanjuhlaa, jonka tarkoituksena oli tutustuttaa maahanmuuttajia ja suomalaisia toisiinsa kulttuurin, urheilun ja keskustelutilaisuuksien merkeissä.

Myös AKYS oli mukana hienossa, monipuolisessa tapahtumassa. AKYSin infopöydän materiaali kiinnos-

ti runsaslukuista yleisöä, ja erityisesti kauniit palestiinalaiskäsityöt herättivät ihastusta.

Kulttuuritilaisuuksia juontamaan oli pyydetty kaksi AKYSin jäsentä, Aiman ja Liisa.

LIISA LAHDENMÄKI

Ota yhteyttä

**Arabikansojen
ystävyyssseura ry**
PL 698, 00101 Helsinki
<http://www.kaapeli.fi/akys>
Elina Wallin 041-459 4386

**Jäsenmaksu v. 2006:
15 euroa,
työttömät, eläkeläiset, opiskelijat ja muut vähävaraiset 10 euroa**

**Jäsenmaksutili
800012-166 9356**

AKYSin hallitus

Ilona Junka, puh.joht, Meri Aicha, Kamal Aranki, Yehia El-Said, Fawwaz Faris, Elias Gharieb, Ilhan Hamid, Tuija Hakkarainen, Emmi Heinonen, Krista Igarria, Aiman Kaddoura, Veli-Matti Koljonen, Liisa Lahdenmäki, Stig Lång, Kare Pohjavirta, Seppo Rinne, Teija Vaissi ja Maria Westerlund, Elina Wallin, siht.

Yhteydenottokortti

- Haluan liittyä Arabikansojen ystävyysseuraan
 Ilmoitan muuttuneet yhteystietoni

Nimi
Osoite

Sähköpostiosoite
Puh, nro

- Haluan tietoa AKYS:ista
 Haluan tietoa kummitoiminnasta
- Haluan AKYS:in sähköpostilistalle, jossa tiedotetaan ajankohtaisista asioista.

جمعية الصداقة الفنلندية - العربية

KUVA LAURA JUNKA

Palautus:

Arabikansojen ystävyysseura
PL 698
00101 Helsinki

postimerkki